

Nr 12.

Andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande i anledning av väckt motion om utredning rörande de trygghetsproblem i trafiken, som röra korsningar mellan järnväg och väg.

I en inom riksdagens andra kammare väckt, till dess tredje tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 38, har herr Nilsson i Göteborg *m. fl.* föreslagit, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om en utredning rörande alla de trygghetsproblem i trafiken, som röra korsningar mellan järnväg och väg.

I fråga om motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Det i motionen berörda spörsmålet har redan uppmärksamrats från det allmännas sida. Sålunda har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen i skrivelse den 12 januari 1948 med yttrande över vissa av Svenska föreningen för dövas väl, Riksförbundet Landsbygdens folk, nämnda förbund och Svenska lasttrafikbilägareförbundet gemensamt samt länsvägnämnden i Östergötlands län i skilda skrivelser gjorda framställningar angående åtgärder för nedbringande av olycksfallsrisken vid järnvägsövergångar hemställt, att en kommitté, representerande bl. a. järnvägsintresset, väginintresset och trafikintresset, måtte tillsättas med uppdrag att utarbета förslag till ändrade författningsbestämmelser angående varningsmärken och säkerhetsanordningar m. m. vid korsningar i samma plan mellan järnväg och väg samt att i samband härmed verkställa därav påkallade närmare utredningar. I anledning av en vid Edsvalla inträffad kollision mellan ett tåg och en landsvägsbuss har därjämte 1945 års trafiksäkerhetskommitté i skrivelse den 10 januari 1948 lämnat en närmare redogörelse för denna olyckshändelse samt i avslutning därtill framlagt vissa synpunkter på hithörande trafiksäkerhetsproblem.

I anledning av dessa framställningar uppdrog Kungl. Maj:t den 23 april 1948 åt överingenjören B. C. Carlberg att, efter samråd med järnvägsstyrelsen, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen samt Svenska järnvägsföreningen ävensom i erforderlig utsträckning med sådana enskilda organisationer, som företräda vägtrafik- och trafiksäkerhetsintressena, verkställa utredning rörande *dels* de konstruktionstyper för säkerhetsanordningar vid plankorsningar mellan järnväg och väg, vilka med beaktande av kraven på såväl ändamålsenlighet som ekonomiskt rimliga anskaffnings- och driftkostnader böra komma i fråga vid uppsättande i vidgad omfattning av dylika anord-

Bihang till riksdagens protokoll 1948. 13 saml. 3 avd. Nr 12—13.

2 *Andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande nr 12.*

ningar, ävensom rörande möjligheterna att genom standardisering och tillverkning i större skala av dylika anordningar samt genom rationalisering av arbetet med monteringen av anordningarna nedbringa kostnaderna för desamma, börande utredningen jämväl omfatta en kostnadskalkyl för det anläggningsprogram, som utredningsmannen finner böra genomföras inom de närmaste åren, dels ock de åtgärder i övrigt, som böra vidtagas för höjande av trafiksäkerheten vid järnvägs korsningarna.

Utredningen borde vara slutförd i sådan tid att därpå grundade förslag kunna föreläggas 1949 års riksdag.

Kungl. Maj:t bemyndigade slutligen chefen för kommunikationsdepartementet att förordna bl. a. experter att biträda utredningsmannen med särskilda utredningar.

Det i motionens hemställan angivna önskemålet är sålunda genom Kungl. Maj:ts omförmälda åtgärd tillgodosett och resultat torde kunna emotes inom en begränsad tid.

I motionen har vidare framförts önskan om att arbetet med anbringande av skenfria väg korsningar måtte påskyndas. Enligt tillämpade principer bidra järnvägarna med belopp, som stå i relation till den kapitaliserade vinsten av förbilligade säkerhetsanordningar, till vägväsendets byggande av skenfria korsningar. Vägväsendet är åter i sin tur beroende av anslagstilldelning, materialtillgång och ej minst tillstånd att för ändamålet använda arbetskraft. Det synes under sådana förhållanden vanskligt att rikta några krav på ett utformat program för genomförande under den närmaste framtiden av de i motionen föreslagna, i och för sig synnerligen önskvärda förbättringsarbetena, i synnerhet som innevarande års riksdag lämnat utan bifall en i motionen I: 156 framförd hemställan om höjning av anslaget till skenfria korsningar från 200 000 till 1 000 000 kronor. Utskottet utgår emellertid från att myndigheterna i olika sammanhang beakta angelägenheten av att skenfria korsningar anordnas i det tempo och den utsträckning, som omständigheterna medgiva.

Under åberopande av det ovan anförda får utskottet hemställa,

att motionen II: 38 ej måtte föranleda någon andra kammarens åtgärd.

Stockholm den 5 maj 1948.

På utskottets vägnar:

L. O. SKANTZE.

Närvarande: herrar Skantze, Boman i Stavsund, Persson i Svensköp, Hallberg, Östlund, Jansson i Aspeboda och Kärrlander.
